

Nro. 39.

A' FELS. R. TSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Novembernek 13-dik napján 1798-ik
esztendőben.*

Béts.

Veszprémi Nagy Prépostot, Szala-Lövői *Csapódy Lajos* Urat Skopiai Püspökké; Nagy meltoságu Nádasdi Gróf *Nadasdy Mihály* Ö Excellentiáját, első Korona őrzőt Kir. Fő Lovász Mesterré; helyette, a' mint már más izben is hirdettük, Miháldi L. B. *Splényi József* Ö Excellentiáját első Korona Örzővé, nagy méltóságú Rádai Id. Gróf *Rúday Gedeon* Ö Excellentiáját második Korona őrzővé; Tek. Németh Szetsödi *Taródy István* Urat, Tek. Heves Vármegyének 2-ik All-Íspányát, a' Fels. Kir. udvari Magyar Kancellariánál Titoknokká, tenni méltostott Fels. Urunk.

Olosz Ország.

Piemont : —

A' *Turini* Ujjság írja, hogy a' Király, mind a' mellett is, hogy már a' köz kézre botsáttatva vólt Királyi Czédulákból, 6 milliót erők visszra váltattak és elégettettek, és a' Finántziának helyre-állítottódása végett bé-hozattatott gazdalkodás, és egyéb eszközök mellett is, még mind abban szorgalmatoskodik, hogy a' Státus-Hitelezőinek bizonyos zálogot, és a' közönséges Kints-tárba, pénzt szerezhessen, a' melynek arra, a' többi adósságok' le-fizetése =, és a' Státus mostani állapotja-béli rendkívül való költsége = végett, szüksége vagyon. — Melyhez képpelt arra határozta magát a' Király, hogy a' még 1797 ben záloggá rendeltetett Papi jószágoknak 70 millió Lirt erő részét, már most el-idegenittese. Egy közelébbi Királyi végzés szerént, ki-vétettetnek ezen el-adattatandó jószágok között csak ugyan, a' templomok, és a' Püspökök' és Papok' házaik, 's-jószágaik. Ellenben a' Mauritzius, Lazarus, és Máltai Rendeknek minden javaik, 's-a' Király' ki-nevezésétől függő minden Apáturságok és Benefitziomok, így szintén minden Seculáris és Klastromi Papság' javai, egész a' 70 millióknak ki-teléseig, alája vettettetnek az el-adattatásnak. —

E' mellett, külömb-külömb féle adóknak nevei is irattattak-ki; p. o: Egy ilyen adónak neve, a' szolgákért való adó, a' mely ezeknek számjokhoz vagyon alkalmaztatva; egy szolgáért 15, kettőért 20, háromért 25, és többért 30 Lireket kell fizetni. Ilyen továbbá a' Luxusra való lovak' és kotsik' adója; egy lótol 30, kettőtől 50, háromtól 70, négytől 90, a' többtől pedig, minden lóért, 100 Lirt kell fizetni.

Cisálpinia : —

Irattatott vólt annak idejében, hogy a' Franzia Directorium maga, a' minapában hólni válto.

zások, valami Revolutziót, tsináltatott vólt a' Cisálpinái Respublikában, a' mellynek a' *Meylandi* Frantzia Követ *Trouve* vólt, mind projectálója mind véghez vitetője. Észre vévén azonközben a' Frantzia Directorium, hogy ez az ő ujítása, vagy Revolutziója, közönségesen, mindenek felett pedig, valamint a' Cisalpinai ugy a' Frantzia heves Respublikánusoknak, nem tettzett légyen, most pedig olyanokká lettek az idő' környülállásai, hogy a' Directoriumnak ezen heves Respublikánusok pártjától való segítettésre nagyobb szüksége vagyon, mint egykor akár mikor mászszor: erre való nézt már most, valami egy hónapnyi idő mulva, Contra-revolutziót tsinált maga a' Frantzia Directorium az előbbi változásokban. — A' Követet *Trouvét* el-hivatta *Mailandból* és *Fouchét* rendelte helyébe. Generál *Brüne*, az említett Revolutzió' alkalmatosságával az egyéb változások között neveztetett három ujj Directorokat el-botsátotta, és másokat nevezett helyekbe. Mind azok a' Kép-visezők, a' kik ugyan azon alkalmatossággal vagy elküldettettek, vagy önként el-butstuztanak vólt, mostan a' Törvény-hozók közzé ujjanton vissza hivatattak. Még ezen naponn estve ki-hirdettette a' Directorium, hogy a' Constitutzions-Circulusoknak nevezetű Klóbok — „a' közönséges hajlandóság' tűzinek élesztetődése végett“ — ismét meg-nyittattathatnak; melyhez képpelt a' *Meylandi* Klúb, mingyár ezen estve (Oktober 21-dikénn) meg is nyitattot, 's-a' theatrom, és a' városnak sok részei is, meg-világosittattak, &c. — A' számkivettelett Pátrióták közzül több számuak vissza hivattattak. Oktober 22-dikénn és 23-dikánn, ujjabban vagy két rend-béli Rendeléseit hirdettettek ki a' Directoriumnak, melyeknek abból áll a' foglalatiok, hogy a' Cisálpinai nép, a' Constitutziónak el-fogadása végett, November 2-dikára, vagy a' hól lehet még hamarabb is, gyülekezzék öfzize. Ezen nép-gyületek azonban, egy napnál tovább sohol is együtt nem maradhatnak; a' Constitutzio felett semmi

vetélkedéseket nem tarthatnak; és azt egyszeriben, csak egy *igen*, vagy *nem* által, tartoznak el-fogadni vagy vissza vetni. —

Ezen Respublika' földjeinn még mind takarodnak a' Frantzia segyveres tsoportok, és pedig, egy részint szekerekenn, *Roma* felé keresztül.

Florentziából így irnak: —

„Frantzia Vice-Admirál *Blanchet*, a' ki az *Abukir* mellett történt tengeri ütközötben az Anglusoktól el-fogattatott (és a' kinek kardját Admirál *Nelson*, mint nem rég irtuk, ajándékba *London* város-sá Tanátsának küldötte), ide érkezett. A' mint ő beszéll, a' *Touloni* Frantzia hajós sereg' szerentsétlenségének, egyedül Admirál *Bruyes* az oka; ki is a' helyett, hogy, a'-mint néki *Bonaparte'* tanátsolta vólt, a' sereg' ki-szállítása után, haladék nélkül *Corfu* szigetéhez vissza evezett vólna, az *Abukir* öblibe állott-bé, a'-hol a' manővérozások (hadi fordulások) lehetetlenek vóltak; a' hajók is olyan távolságra állittattak vólt egymástól, hogy az ő hadi lineájokat keresztül vágni, nem nehéz dolog vólt a' magokat el-tökélllet Anglusoknak. A' körülette levegő veszedelemről előre meg-intetett: hanem ő azt erősitette, hogy: az Anglusok ötöt ott meg nem mernék támadni; az ő állása igen kemény vólna; még csak recognoscerozás végett sem küldött-el Fregátokat. Az Anglus hajós sereg azonban hirtelen meg-érkeztvén, 2 ora mulva ütközetet kezdett, az alatt, hogy sokak a' Frantzia Matrózok között, vagy vízért, vagy pedig magok' mulatására, a' partonn vóltak. Erősiti *Blanchet*, hogy Gen. *Bonaparténak* már most nints egyéb mit tenni hátra, hanem: hogy *Egyiptomot* mennél előbb oda hagyván, *Syriánn* rontson keresztül, az *Euphrates* és *Tigris* vizeinn mennyen által, és az után *Persiánn* keresztül, mennyen *Napkeleti Indiába*: de ne kélsék ezen úttal, hanem siessen addig el-men-

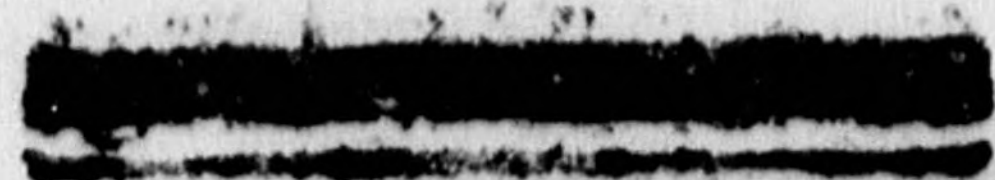
ni, míg a' Törökök elégséges számmal nem lesznek az ő útjának el-zárására.

Frantzia Ország.

A' Directorium, egy kevés időtől fogva majd minden nap rend kívül való üléseket tart; Okt. 19-dikén pedig, minekutánna akkór is egy hofzszas tanátskozást tartott volna, egy Kurirt botsátott útnak *Béts* felé.

A' táborhoz rendeltetett Frantzia Generálisok, már mind el-útaztanak a' táborokhoz, a' hova rendeltetve vagynak.

▲' *Belgiumból* formálódott Frantzia Departamentomokban, még nem hogy el-tsendesedett volna a' támadás, hanem naponként terjed. Az Északi és Máintzi táboroknak is fegyveres erőt kellett ide küldeni. Midőn Gen. *Beguino*t Okt. 22-dikénn *Mecheln* várofsából, egy Respublikánus csoporttal *Warrenhez* ki-rukkólt volna, az Insurgensek az alatt más oldalról *Mechelnbe* bé-rontottak, az abban lévő fegyveres házat el-foglalták, a' Szabadság-fát ki-vágták, és a' Municipalitásnak minden papirofsait széljel tépték; a' mely dolgot Gen. *Beguino*t meg-ertvén, a' városba haladék nélkül vissza tért, az Insurgenseket a' városból ki-verte, és az ő ágyuzó szereiket el-vette. Az Insurgensek ismét a' város előtt termettek más nap is, hanem ujjanton meg-verettettek. Negyven ketten közzülök, a' kik fegyveres kézzel fogattak-el, helybe mingyár meg-lövöldöztettek. Gen. *Beguino*t Oktob. 24-dikénn *Brüsselbe* menvén, ott a' Municipalitást szűnés nélkül való tanáts-tartásban találta. A' lakosok itten, a' tsendességnek fenn-tartatásánn való vigyázatra, egy Hirdetés által meg-intettettek. ▲' Departamentom' Kafsái mikdenünnét elébb ide *Brüsselbe* 's-innét az után, itt se gondoltattatván

elég bátorságos helyenn lenni, *Valenciennesbe* vitettek-el.

Még Okt. 25-dikénn is külömb-külob helyekenn folyt a' vérontás. *Brüsseltől* 2 ora távolságra *Grünberghenben*, 40 Insurgensek és 5 zászlók fogattattak-el. Minden *Brüsseli* fogházak el-telve vagynak az e'-féle el-fogattatott szerentsétlenekkel. *Enghienben*, meg öldökölték az Insurgensek a' Municipális tiszteket. Egy szóval, a' *Campiené* tartománya egész *Löwenig*, és a' *Waes*-vidéke egész *Antverpidig*, igen heves Insurgálásban foglalatoskodik.

Spanyol Ország.

A' múlt Oktober' elsőbb napjaiban ki-adattott külömb-külob féle Királyi Finantz-Decretomok között vóltak, a' következők is: Egyikben az mondattatik, hogy a' Monárchianak rend-kivül való szükségei, segedelem-kút-föket is rend-kivülvalókat kívánnak: ehez képpest meg határozta a' Király, hogy a' régi *Jesus*' Társaságának minden jofzágai, mind *Spanyol* országban mind *Amérikában*, ragasztattassának a' Királyi Kintshez, és eladattatván, fordittassanak, rész szerént a' Királyi czéduláknak bé váltatásokra, rész szerént a' Státusnak egyéb el kerülhetetlen szükségeire. Ugy mindazonáltal, hogy e-miatt a' kegyes Fundátziók és egyéb közönséges készületek, semmi fogyatkozást ne szenvedjenek. Egy másik Királyi Decretom szerént, az Ispotályoknak, beteg- és talált gyermek-házaknak, fenyték-házaknak, minden Fraternitásoknak, és Fundatzióknak fekvő jofzágaik, eladattatnak, és a' belőlök bé-jött pénzek, így szintén a' nevezett közönséges házaktól ki adatott Kapitálisok is, a' Királyi Kints-tárba tétettetnek-bé, és 3 *Pro-cento* interes fizettetik érettek.

Említettük volt nem rég, hogy a' múlt Sept. 22-dikénn viaskodás történt légyen Kadix mellett valami *Spanyol Schalupok* -, és egy Anglus hajó között. Erről ugy irnak már most az ujjabb Kadixi levelek; hogy egy *Swéd* hajó akart légyen oda bé evezni, a' melynek a' *Powerfoul* nevü Anglus hadi hajó eleibe állott, és így történt közte és a' Spanyol Schalupok között a' tsatázás, a' melyek a' *Swéd* hajót segítették a' bé-evezéshetésben. Ezeknek, a' *St. Sebastian* bástyáinn lévő ágyuk is jó segítségekre voltak, és végezetre az Anglus hajó, a' mely, mint hallatik, feles kárt is vállott, magát vízszá vonni kénytelenített. — Majd éppen ezen időben történt egy Anglus hadi hajó - és valami Spanyol Schalupok - között, *Algesiras* mellett egy ilyen öszsze-tsapás, melynek alkalmatosságával az utolsók 20 embert és 2 tiszteket vesztettek, hanem végezetre 2 Anglus Schalupot és 2 Bárkát, tsak ugyan el is fogtak ők az Anglus hadi hajó mellől.

Portugallia.

A' *Lisabonban* ki-jövö Udvari Ujjság, e'-képpen irta le a' Hertzeg *Waldeck*' halálát és el-takarittatásának czeremoniáját; — „

„Minekutánna, *Waldeck Christian* ö Hertzegsége, a' *Mária Therésia* katonai Rendjének Komen-dátora, a' *St. Hubert*' Rendjének Rittere, a' Császári Királyi Felségnek Lovas Generálissa, a' leg Hüségesebb Hirálnak Feldmarschalja, és ezen Ország béli táborok' Generál-Feldmarschal-Hertzege alatt lévő Fő-Vezér, Sept. 24-dikénn estvéli 9 orakor, a' *Cintra*i Királyi palotában, a' világból kimult volna, ezen szomoru hirrel egy Kurir haladék nélkül az Udvarhoz küldettétett, a' mely is a' testnek el-takarittatása felöll mingyár meg-tette a' rendeléseket, és azoknak végre-halytatásokat, Gr. *Cyára* bizta. —

„Más nap, három arra ki-rendeltetett Borbélyok által a' test meg-nyittattatott, meg-balsamoztatott; az után Generálisi forma-ruhájába öltöztetett, minden Rendjeinek tzimereivel fel-ékesített, és az ugy nevezett Nemesek' palotájába, hogy a' helység' lakosai' kívánságának, a' kik az ő láthatása végett sokan ölfzfe gyülekeztenek vólt, elég-tétetődjön, a' közönséges nézésre ki-tétetett. —

„Az után *Fouriereket* küldött-el az Udvar, hogy a' testet fel-vévén, *Lisabonba*-hozattassák; a' mely is, katona seregnék késérése alatt Sept. 26-dikánn éjzaka esett-meg. Nyoltz tisztek által vitétt az útonn a' koporsó, a' kik más nyoltzak által tseréltettek. Azon helységnek és vidéknek előkelőbb személyei, meg-tiszteltetésnek tartották, ötet, fákjakkal és kotsikban késérni, Minden helységeken, a' melyekenn keresztül vitétt, szám nélkül való vólt a' lokaség. —

„*Quelusnál* más rend-béli katonaság váltottafel, katona-paradé-közben, az előbbenit; ez, *Sette Riosnál* ismét más rend-béli által váltattott-fel: a' mely egész *Lisabonig* késérte a' testet, a' hol az letéttetett. Fogadására három paloták vonattattak vólt bé fekete posztóval; a' negyedikben egy halotti alkotmány vólt készittetve, és pompáson illuminálva; a' melyre a' test fel-tétettetvén, Méltóságainak tzimerei ugyan erre körül rakattattak. —

„A' *Lisaboni* minden Nemesek, Anglus tisztek, és minden más rendű személyek, ide gyülekeztek, hogy ezen pompás temetést szemlélhessék, és, mint szokták mondani, az utolsó tiszteletet megadják. —

„A' Királyné azonközben, márványból egy igen szép koporsó-követ készittetett, oly véggel, hogy ez, az Idegenek' Temetőjében, a' meghalálozott Hertzég' temető-sirja' felibe helyheztettesék. Sept. 27-dikénn estvéli 5 orakor, 8 Portugalus Generálisoknak jelenléteken zárattatott-bé a'

koporsó, és ugyan ezek által fel-vétettetvén, egy Királyi hintóba tétettetett. A' *Lisaboni* egész fegyveres sereg a' test előtt, egy ágyuzó csoport pedig, a' magakészületeivel, utánna ment. A' menet alatt, a' város béli minden templomok' harangjai meg-vonattattak, és az ágyuk minden bástyákonn szolottanak. A' kikötő-helyben lévő minden Portugallus hajók, vitorláikat le-botsátották, és gyászoló zászlókat tettek-ki. A' bástyákonn lévő ágyuknak gyászos durrogásaikat, a' hajókonn lévő ágyuk vizsgálja ekhózták.

„A' Generál-Feldmarschal Hertzeg, a' ki a' *Della-bona-Morte* nevű piatzonn, ló-hátonn, és egész Generál-Stábjától kísértetve, az *Alcantara* és *Meklenburg* nevű Regementekkel várta a' testet, azt itt által vette, és 8 Generálisok által, a' temetőre, a' ki-rendelt helyre vitette. —

„Az özsze-gyülekezett népnek sokaságarendkívül való, és az egész halotti czeremonia, igen pompás vólt. Látni való vólt ebből, mely nagy lett légyen az a' tisztelet, a' melyel az Udvar, a' boldogúlt Hertzegnek érdemeihez viseltetett; a' ki *Friedrich Augustus Károlynak*, Császári Királyi Feldmarschalnak, egy Cs. K. Gyalog Regement Tulajdonosának, és Belgiumi Komandérozó Generálisnak, 's-*Zweybrücheni Kristina* Hertzeg Ázfszonynak, Fiok vólt, és az 1763-dik esztendőtol fogva, a' *Bavariai*, *Török*, és *Frantzia* háborukban, szolgált a' Császári Királyi Felségnek.

Német Ország.

A' múlt Okt. 28-dikánn két rendbéli Jelentéseket küldöttek a' *Rastadtban* lévő Frantzia Követek a' Német Deputátzióhoz. Az egyik ez: — „

„Az alá-irtak, a' Frantzia Respublikának a' Német Birodalommal való békeeséges alkudozásokra rendeltetett telyes hatalmu Ministerei, a' Birodalmi Deputátziónak *Vindimair*' 24-dikénn (Okt.

15-dikénn) költ Válofszát (melynek meg-írásával még adós a' *M. Kurir*), kezekhez vették. Ezt, a' Császári telyes Minister, *Vindimair'* 26-dikánn küldötte-meg nékiek. Nehéz dolog, ha ezt a' Válofsz, a' melyet az alá-irtaknak 12-dik Vindimairi Jelentésekre adott a' Birodalmi Deputatzió, olvasta az ember, annak a' kedvetlen érzékenységnek kifejezését mérsékelni, melyre ez által gerjesztetik. Azon minden féle és sohol nem fundálódó nehézségek mellett, melyekkel ez a' Válofsz tele vagyon; a' szorgalommal azon való igyekezés (*affectatio*) mellett, hogy mind tsak az, a' mi már el-igazított, hoztassék ismét a' vitatásra elő; a' már egyezés által helybe hagyatott Artikulusokban lévő két féle való magyarázhatóság mellett; azon kevésse fundamentomos, vagy pedig tellyességgel nem ide tartozó elő-adások mellett, a' melyek egész lapokat bé-lepnek, nem tartoztathatja-meg az ember magát, hogy azokban halogatásra való tzelezést ne fedezzen fel, 's-végezetre a' Deputatziónak valóságos tzelezése iránt, kétségeskedővé ne legyen. A' Frantzia Respublika, hadakozást tellyességgel nem kíván: hanem, nem is fél tölle. Ő meg. akarja a' békeességet kötni: hanem a' Birodalmi Deputatzió örökké tsak befzéli akar felölle. A' Frantzia Respublikának nagy lelküése, minden reménségen túl ment. Az ő részéről semmi további ujj engedéseket nem lehet várni. Az alá-irtak, a' magok 12-dik Vindimairi Jelentéseknél egész foglalatja mellett még-maradnak. Ők a' Császári telyes hatalmu Ministert, az ő hozzá viseltető meg-külömböztetett tiszteletjeokról, bizonyossá tészik. Költ *Rastadtban*, a' Frantzia Respublikának VII-dik esztendejében, *Brumair'* 7-dikénn (Okt, 28-dikánn).

A' második Jelentés, különössön azt az Artikulust illette a' Birodalmi Deputatzió Válofszában, mely szerént ez azt kívánta a' Frantzia Respublikától, hogy a' Frantzia seregek *Ehrenbreitstein'* várát, oldozzák-fel minden további halasztás nélkül

a' meg-szállás alóll, és az eleséget abba, botsássák-bé, addig is, mig a' békeiség egészen meg-készülhetne. Erre is hasonló meg-határozott meg-tagadó ki-fejezésekkel feleltek a' Frantzia Követek.

Batava Respublika.

A' Törvény hozók egy Commissiót rendeltek volt itt, azt bizván reá, hogy vizsgálja-meg, mi módon lehetne az Anglus portékáknak ezen Respublika földjéről való ki-tiltattatásáról szolló végzést, leg kevesebb hijánofsággal használni. A' Commissió azt projectálta, hogy a' Jun. 12-dikénn el-ozlattatott Törvény-hozóknak minden ezen dolog iránt tett határozásaikat, egyszeriben el kell tör-leni, és egy olyan Törvént kell készíteni, a' mely a' leg keményebb eszközöket foglalja magába ezen portékáknak bé-hozása ellen. Meg-irta volt a' Commissió egy laistromban mind azoknak a' portékáknak neveit is, a' melyek Anglus kereskedő portékáknak tartathatnak. A' Törvény-hozó Tanáts azonközben, nem találta ezt a' laistromot és az egész projectomot elég szorosnak: melyre nézve ujjanton azt bizta a' Commissióra, hogy keményebb projectomot tegyen, és olyat, hogy a' Törvény-hozók' tzeljével egészen meg-egyezzen, a' kik ezen dologgal egészen szorosán akarnak banni, &c.

Végezetre ezt az egészen kemény eszközkönn fundálódó projectomot is, meg-tette a' Commissió Okt. 19-dikénn, és azt a' Törvény-hozók is alkalmatosnak találván, decretáltak. Ehez-képpest, Okt. 31-dikétől fogva, a' Decretomban meg-neveztetve lévő Anglus portékákat, sem vizenn sem szározonn, confiskáltatásnak és számkivettetésnek büntetése alatt, nem szabad a' Respublika' földjére bé-hozni. Ez a' Decretom a' Respublika' földjeinn mindenütt ki-hirdettetett.

A' *Belgiumi* Frantzia Departamentomokban ki-
 ütött támadásnak eltsendesítésére, *Bergen-op-Zoom-*
ból és *Bredából* is, seregek indultak *Antverpia* fe-
 lé. —

Az Elegyes Levelekből.

Máintzból Nov. 1-ső napján: — „Fő vezér Gen.
Jourdán ma dél után ide érkezett, és rangjához tar-
 tozó katonai tiszteleg-tételekkel fogadtatott. — A'
Rénus' bal partjáról a' jobbra való takarodása, még
 tart a' Frantzia fegyveres népnek.

A' *Rastadtti* Frantzia Követségnek feljebb elő-
 hozott két Jelentéseit vévén a' Birodalmi Deputátzió,
 haladék nélkül Kurirok indittatak *Béts* és *Berlin* fe-
 lé. —

Régenzburgból, Nov. 9-dikénn: — „*Károly* Ki-
 rályi Fő Hertzeg, ezen hónapnak 5-dikénn *Bétsből*
Münchenbe érkezvén, *Friedberg* felé a' Cs. Királyi
 tábor' fő hadi szállására tovább utazott, a' hól a'
 Cs. Kir. és Cs. seregeknek fő vezérségét, által vette.

Gen. *Jourdán* által jött *Máintzból* a' maga fő
 hadi szállására, *Friedbergbe* (*Frankfurt* mellé. Ez
 más *Friedberg*.)

Beckmann Carlsruhei Tanácsos Ur egy igen al-
 kalmatos Telegraphust készített, mely a' Fr. Te-
 legraphusoknál is jobbnak lenni mondatik. Min-
 den hajó építéshez szükséges materiáléknak idegen
 Országra való ki küdettetések meg tiltatott az Orosz
 Birodalomban. — *Portugalliába* egy idegen embernek
 sem szabad bé menni, hanemha kezelt állit ma-
 gá-ért az oda való esmerői közzül. — *Monachium-*
ból a' Palatinatusi V. Fejedelem, egyfzersmind *Ba-*
variai hertzeg lakó városából, 14. napok alatt min-
 den idegen embernek, 4 hét alatt pedig az egész
 herczegségből ki kell takarodni, hanem ha külö-

nős engedelmet nyer az ottan való további maradásra. — Az Angliai manufacturáknak Bataviai Respublikába való bé vitelek kemény büntetés alatt meg vagyon tiltatva. — *Móldvának* anyavárosában *Jassiban* sok gyánus Görögök és Lengyelek elfogattattak, 's közülök *Konstántzinápolyba* küldettek a' nevezetesebb emberek, a' kik tudniillik egyet értettek az ott vólt Frantzia Consullal. — Az egész Török Birodalomban meg tiltatott a' gabonának és buzának ki vitettetése. — *Goritzia* környéken sok kárt okozott egy nagy felhő-szakadás. — A' Máltai vitézeknek fegyver és munitzió küldetvén Angliából, már most ők is a' Frantziák ellen menni készülnek. — A' *Berlini* Kir. udvar oly ki nyilatkoztatást tétetett Gr. *Görcz* követje által a' *Rastadti* Congressusban, hogy semmi-némű ujítást tétetni nem enged a' demarcationális linéán belől lévő Német Tartományokban. — Az úgy nevezett Római Respublikában, minden fegyvert fogható legénynek fegyverbe kell öltözni, 's abban magát gyakorlani. — A' hadi dolgokra ügyelő Fr. minister parantsolatja szerént minden *Rénus* melyéken lévő vigyázatok meg kettőztettek. — A' Prusiai Birodalomban az egyházi Tanátsosok gondviselésére bizattattak a' polgári iskolák. — *Nelson* Admirális és Nilusi Báró azon igyekezik mostanában, hogy semmi eleség és katonaság ne mehessen a' *Máltai* szigetbe. — Néhány közönséges levelek azt hirdetik, hogy a' *Persák* újobban hadhoz készülnek, de ki ellen, arról egészfzen halgatnak. — A' Máltai capitulátzió ellen közönségesen protestáltak az Orosz Birodalombeli Máltai vitézek, 's *I. Pál* Császárt választották Protectorjoknak. — A' *Bavariai* herczeg engedelmet nyert a' Sz. Pápától arra, hogy a' Status mostani szükségeinek ki potolása végett néhány klastromokat saecularizálhasson. — A' Belgák nagyon félnek a' körülöttök fenn 's alájárkaló egyesült Anglus-Orosz hajóknak ki szállásától. — A' *Tunisi Bey*, az az herczeg, nemcsak helybe nem hagyta némelly *Tunisi* haramja hajók.

nak *Cagliari* varosa ellen el-követett kegyetlenségeket, sőt inkább azon hajók' vezérjének fejét elütette, 's a' Sárdiniai rábokat vízfzra küldötte.

Vers Iró, *Vályi Klára* Afzszony, kinek versei már esmeretesekek, azzal vádoltattván, hogy talám más 's nem afzszonyi erővel írja verseit, hirtele-nébenn, mások jelenlétibenn, ezen verseket írja Já-nosibann:

Olly hirt hallék, mintha ugyan mások segedel-mével

Irnám tsekély verseimet, 's nem Afzszonyi el-mével,

Sajnálom, hogy e' hir-harang az Afzszonyi nem felöll

Azt tette fel; lehetetlen annak így menni előll.
Holott nints oly fennt helyhettve semmi, hogy azt meg-mérni

Ne lehetne, 's a' virtussal el ne lehetne érni.
Nememtől is a' szerentsét az egek nem tagadták
Sőt példámra, sokak felett kegyelmesen megadták.

Hélikon, 's Pindus Hegyére, nékem is hát fel menni
Szabad vólt, 's ott a' Músákkal egy sőt 's ke-nyeret enni

Ritka virtus, melynek soha ne támoadjon mirigy-
gye:

Örvendek, ha versimnek is találtatik irigy-
gye

Úgy de, hát tsak irigység e' verselésemnek bére?
Igy, valóbann az én Músám bal Séculomot ére.

Nem úgy! ne tsüggedj el Músám; sőt inkább azt
ditséri

E' világ, hogy virtusod a' Férjfiakét fel-éri.

Hogyha tehát a' betsüllet versimnek a' jutalma
 Meg mutatom Társim közt, hogy enyim az
 arany alma.

Tudósítás.

Pestről Orvos Doctor Kováts Mihály, a' Prof. és Orvos Doct. Hufeland Ur nevében, alázatosan köszöni az egész Nemes Magyar Hazának, azt a' különben ugyan hiv, de még kevés érdemű Hazafi eránt meg mutatott szeretetét; melly szerént az Ember élete meghozszabításának mesterségéről fordított tsekély munkáját, olyan kegyesen elfogadta; hogy azt hat Hónapok alatt (a' melly itt példa nélkül való eset) a' Hazafiak között úgy el terjesztette, hogy a' nyomtatványok mind egyik el költtek legyen; sőt annak újonnan lejendő még egyze-ri ki-adását, ennek a' Könyvnek a' Könyvárosoknál, és magánál is meg eső mindennapi keresése, és sok nagy érdemű Tudós Hazafiaknak hozzája küldött serkentő Levelei és izenetetei által kívánta. — Ezekkel az említett Orvos Doctor Fordító Hazafit a' Nemes Magyar Haza úgy le kötelezte; hogy ő azonnal kész szives örömmel, ennek az említett Emberi élet meghozszabításának mesterségéről való Könyvnek, a' Hufelánd Úr' második ki-adása szerént lejendő ki-dolgozásához, még a' múlt Május Hónapjában hozzá fogott olyan tzéllal; hogy most ezt a' Könyvet, olly hafznólsá tegye; a' mint tsak azt éjjeli nappali munkállódása, gondolkodása, a' Magyar Hazának esmérete, az Orvosi, 's más Tudományokban szerzett tehetségének határjai, és orvosi foglalatofságai meg engedik. — Ezekhez képest az első Részét ezen Könyvek már tökéletesen el is készítette, abban a' magyarságban meg-eshetett hibákat meg-jobbitotta, és nevezetes' új Tóldalékokkal úgy meg-bővitette, hogy most az első Tanító Rész más-fél annyival több, mint vólt az első ki-adáskor. — A' második Tselekedő Rész most ván a' pennája alatt, és eb.

ben se' fog leg-kissebb alkalmatofságot is el múlatni, a' melly a' Hazafiaknak vagy Tudományokat, v. az egélségre tzelezó hafznokat elő-mozdithatja; annyival is inkább; hogy maga Prof. O. D. Hufelánd Ur is, ebben a' második ki-adásában nevezetesen ezen második Részre jelesen meg-bővitette. — Ennek az így elkészítendő Könyvnek

Tóldalékúl a' végén fogunk lenni, Kant Urnak ezen munkára tett Jegyzései, a' mellyeket Hufeland Urnak magának küldött a' kezébe. — Reményli pedig a' Fordító, hogy egynehány hetek múlva az egész munkát a' nyomtató sajtó alá tétetheti. —

Hiradás.

Tek. Pest Vármegyében, *Jasz-Berénnyel* határos *Egres-Káta* nevezetü Pusztában, vagyon Titt. *Kovács Móses* Urnak, 300 darabból álló válogatott szarvas marhája, vagy is gulyája, el-adó, melly a' jövő *December 8-ik* napján esendő *Jasz-Berénnyi* Országos vásárkor, a' fent nevezett *Egres-Kátai* Pusztán áruba botsáttatik. Téhát, a' kiknek szándék-jok vólna, vagy az egész Gulyát áttallyába meg venni, vagy pedig darabonként abból vásárlani, akár alku, akár licitatio szerént, méltoztatsanak a' nevezett pusztán meg jelenni, és a' Titt el-adó Urnál eránta alkuba erefzkedni.